

**INFORMACIJA O KORIŠĆENJU SREDSTAVA IZ PROGRAMA ULAGANJA OD
POSEBNOG ZNAČAJA ZA PRIVREDNI I EKONOMSKI INTERES CRNE
GORE SA PREDLOGOM NACIONALNOG DOPRINOSA ZA
SPROVOĐENJE PROJEKTA " PODSTICANJE INVESTICIJA U CRNOJ GORI -
ACCELERATING INVESTMENT IN MONTENEGRO (AIM)"**

UVODNI REZIME

Projekat "Accelerating Investment in Montenegro (AIM)" je strateška inicijativa koja će značajno unaprijediti crnogorski inovacioni ekosistem, unaprijediti ekonomiju zasnovanu na principima pametne specijalizacije i inovacijama, u potpunosti usklađenu sa Strategijom pametne specijalizacije 2019-2024. Cilj projekta je sprovođenje aktivnosti kojima će se podstaći jačanje inovacionih kapaciteta crnogorskih preduzeća kreiranjem povoljnijeg okruženja za investicije u ključne sektore, u skladu sa principima Strategije pametne specijalizacije.

Ukupna vrijednost projekta je 1.990.000 EUR, a sredstva za sprovođenje su obezbijeđena posredstvom Instrumenta pretpristupne podrške 2021-2027 (IPA) od strane Evropske unije i nacionalnim sredstvima koja su obezbijeđena posredstvom Programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore. *Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo, prijemom radi realizacije posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore*, Vlade Crne Gore od 30.12.2021. godine, svaki aplikant, u obavezi je da, između ostalog, položi 100.000 Eura na escrow račun za razvoj inovacionog ekosistema u Crnoj Gori. Ovdje je važno naglasiti da se članom 10 stav 1 tačka 3a escrow ugovora između Fonda za inovacije, Banke i Aplikanta, propisuje način deponovanja sredstava i precizira da se isplata sredstava po odobrenju aplikacije može vršiti isključivo na namjenski račun Fonda, budući da se radi o *intuitu personae* ugovoru. U skladu sa prethodno opisanom procedurom, tokom 2022. godine, za vrijeme trajanja programa, potpisana su 432 escrow ugovora, čiji su potpisnici aplikant, Escrow agent i Fond za inovacije Crne Gore, a sa escrow računa **do današnjeg dana na žiro-račun Fonda prenesena su sredstva u ukupnom iznosu od 31.000.000 eura.**

AIM projekat uključuje stvaranje naprednih digitalnih platformi poput Company Database, matchmaking alata i Investment Readiness Toolkit. Ovi alati će omogućiti efikasnije povezivanje domaćih kompanija sa stranim investitorima, posebno u prioritetnim sektorima definisanim Strategijom pametne specijalizacije, kao što su zelena energija, turizam i pametna logistika. Na ovaj način Fond za inovacije će imati mogućnost da u saradnji sa Agencijom za investicije obezbijedi modernu infrastrukturu za podršku malim i srednjim preduzećima (MSP) i olakšava njihovu integraciju u globalne lance vrijednosti.

Jedan od ključnih elemenata projekta je formiranje Collaborative Innovation Clubs (CIC), inovaciono-investicionih habova koji okupljaju predstavnike privrede, akademske zajednice i državne uprave. Ovi klubovi posvećeni su razvoju inovativnih rješenja u prioritetnim sektorima, što je u potpunoj harmoniji sa ciljevima Strategije pametne specijalizacije. Uz to, projektom se predviđaju razvoj Akademije sa mentorstvom i tehničkom podrškom, čime se unapređuju inovacioni kapaciteti preduzeća. Aktivnosti poput AIM investicionog foruma i ciljanih digitalnih kampanja imaju za cilj promociju Crne Gore kao atraktivne lokacije za investicije koje pružaju dodatnu vrijednost. Forum će okupiti preko 100 učesnika iz Crne Gore i inostranstva, uključujući investitore, predstavnike vlade i lidere iz privrede. Unapređenje rada Agencije za investicije i Fonda za inovacije, direktno doprinosi izgradnji imidža Crne Gore kao inovativne ekonomije. AIM projekat takođe obuhvata reformsku komponentu, gdje će se metodologijom Policy

Accelerator analizirati i uklanjati administrativne i regulatorne barijere za investicije. Poseban fokus je na sektorima kao što su energetika i logistika, što je direktno povezano sa prioritetima Strategije pametne specijalizacije. Dodatno, razvijaće se Investment Climate Reform Tracker za praćenje unapređenja reformi, omogućavajući transparentniju koordinaciju svih reformskih politika.

Projekat takođe uključuje obuku za članove timova u Fondu za inovacije i Agenciji za investicije, kako bi se osiguralo stručno upravljanje projektima i pametno praćenje postignutih rezultata. Ovo uključuje integraciju inovativnih alata u redovne procese, čime se osigurava da inovativni resursi ostanu dostupni i nakon završetka projekta.

AIM projekat nudi sveobuhvatan pristup razvoju inovacionog ekosistema, usklađen sa strateškim prioritetima Crne Gore. Kroz digitalne platforme, programske aktivnosti, promociju i reforme, Fond za inovacije će ostvariti ključne prednosti.

Korišćenjem stečenih vještina i alata, Fond će osigurati dugoročnu efikasnost, a kroz promociju i reforme postati ključna institucija u povezivanju nauke, privrede i investitora. Na ovaj način, AIM ne samo da podržava postojeće ciljeve Fonda za inovacije, već i otvara nove mogućnosti za dalji razvoj inovacionih politika u skladu sa evropskim standardima

Agencija
za investicije
Crne Gore
Crna Gora, više od investicije

Kralja Nikole 27/7
81000 Podgorica, Crna Gora
+382 20 22 00 30
mia@mia.gov.me
www.mia.gov.me

PROJEKAT ACCELERATING INVESTMENT IN MONTENEGRO (AIM)

Projekat "Accelerating Investment in Montenegro (AIM)" je strateška inicijativa koja će značajno unaprijediti crnogorski inovacioni ekosistem, unaprijediti ekonomiju zasnovanu na principima pametne specijalizacije i inovacijama, u potpunosti usklađenu sa Strategijom pametne specijalizacije 2019-2024. Kroz aktivnosti finansirane EU i nacionalnim sredstvima u ukupnom iznosu od 1.990.000 EUR, Fond za inovacije Crne Gore ostvariće višestruke benefite, jačajući svoje inovativne kapacitete i stvarajući povoljnije okruženje za investicije u ključne sektore.

AIM projekat uključuje stvaranje naprednih digitalnih platformi poput Company Database, matchmaking alata i Investment Readiness Toolkit. Ovi alati će omogućiti efikasnije povezivanje domaćih kompanija sa stranim investitorima, posebno u prioritetnim sektorima definisanim Strategijom pametne specijalizacije, kao što su zelena energija, turizam i pametna logistika. Ovo Fondu za inovacije pruža modernu infrastrukturu za podršku malim i srednjim preduzećima (MSP) i olakšava njihovu integraciju u globalne lance vrijednosti.

Jedan od ključnih elemenata projekta je formiranje Collaborative Innovation Clubs (CIC), inovaciono-investicionih klubova koji okupljaju predstavnike privrede, akademske zajednice i državne uprave. Ovi klubovi posvećeni su razvoju inovativnih rješenja u prioritetnim sektorima, što je u potpunoj harmoniji sa ciljevima Strategije pametne specijalizacije. Uz to, projektom se predviđaju razvoj Akademije sa mentorstvom i tehničkom podrškom, čime se unapređuju inovacioni kapaciteti preduzeća.

Aktivnosti poput AIM investicionog foruma i ciljanih digitalnih kampanja imaju za cilj promociju Crne Gore kao atraktivne lokacije za investicije koje pružaju dodatnu vrijednost. Forum će okupiti preko 100 učesnika iz Crne Gore i inostranstva, uključujući investitore, predstavnike vlade i lidere iz privrede. Razvojem Agencije za investicije i Fonda za inovacije, direktno doprinosi izgradnji imidža Crne Gore kao inovativne ekonomije.

AIM projekat takođe obuhvata reformsku komponentu, gdje će se metodologijom Policy Accelerator analizirati i uklanjati administrativne i regulatorne barijere za investicije. Poseban fokus je na sektorima kao što su energetika i logistika, što je direktno povezano sa prioritetima Strategije pametne specijalizacije. Dodatno, razvijaće se Investment Climate Reform Tracker za praćenje unapređenja reformi, omogućavajući transparentniju koordinaciju svih reformskih politika.

Projekat takođe uključuje obuku za članove timova u Fondu za inovacije i Agenciji za investicije, kako bi se osiguralo stručno upravljanje projektima i pametno praćenje postignutih rezultata. Ovo uključuje integraciju inovativnih alata u redovne procese, čime se osigurava da inovativni resursi ostanu dostupni i nakon završetka projekta.

AIM projekat nudi sveobuhvatan pristup razvoju inovacionog ekosistema, usklađen sa strateškim prioritetima Crne Gore. Kroz digitalne platforme, programske aktivnosti, promociju i reforme, Fond za inovacije će ostvariti ključne prednosti. Korišćenjem stečenih vještina i alata, Fond će osigurati dugoročnu efikasnost, a kroz promociju i reforme postati ključna institucija u povezivanju nauke, privrede i investitora. Na ovaj način, AIM ne samo da podržava postojeće ciljeve Fonda za inovacije, već i otvara nove

Agencija
za investicije
Crne Gore
Crna Gora, više od investicije

Kralja Nikole 27/7
81000 Podgorica, Crna Gora
+382 20 22 00 30
mia@mia.gov.me
www.mia.gov.me

moćnosti za dalji razvoj inovacionih politika u skladu sa evropskim standardima.

PLANIRANI PRISTUP REALIZACIJE PROJEKTA

I. CILJANI PROGRAM PROMOCIJE INVESTICIJA

Ciljevi

- I.1 Jasno definisati viziju i strategiju Crne Gore za privlačenje dodatnih investicija u sektore koji će donijeti najveću ekonomsku, socijalnu i ekološku dodatnu vrijednost zemlji, u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije.
- I.2 Razviti precizan pregled investicionih prilika u inovativnim proizvodima i uslugama po sektorima.
- I.3 Povezati se sa investitorima koji mogu značajno doprinijeti razvoju Crne Gore ulaganjem u investicione prilike koja pružaju dodatnu vrijednost i inovativnost za privredu.
- I.4 i I.5 Aktivno uključiti postojeće i potencijalne investitore putem nekoliko događaja na visokom nivou.

Očekivani rezultati

- I.1 Izraditi strategiju promocije investicija Crne Gore, u saradnji sa Agencijom za investicije Crne Gore (MIA), u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije.
- I.2 Izraditi aplikaciju za promociju investicija koja pruža jasan pregled investicionih prilika, sa naglaskom na inovativne proizvode i usluge.
- I.3 Realizovati ciljne prezentacije kompanija u tri prioriteta sektora kroz firme koje nude inovativne proizvode i usluge u Crnoj Gori.
- I.4 i I.5 Organizovati dvije konferencije o investicijama i inovacijama kako bi se privukle i zadržale inovativne kompanije iz cijele Evrope i osigurala partnerstva i sporazumi.

Aktivnosti

- I.1 Izraditi viziju razvoja u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije — gdje i kako se mogu informisati zainteresovani investitori, definisati ključne pokazatelje uspjeha (KPI), obezbijediti podršku javnog i privatnog sektora i objaviti izvještaj.
- I.2 Izraditi aplikaciju koja pruža jasan pregled investicionih prilika o inovativnim proizvodima i uslugama.
- I.3 Izraditi bazu projekata i organizovati prezentacije radi privlačenja i održavanja kontinuiteta realizacije projekata u tri sektora identifikovana kao prioriteta za ekonomski rast Crne Gore, a koji nude inovativne proizvode i usluge.
- I.4 Okupiti određeni broj investitora na dijalog visokog nivoa sa Vladom u vezi sa definisanjem povoljnostima za investiranje u Crnu Goru i uslovima potrebnim da se to ostvari.

Agencija
za investicije
Crne Gore
Crna Gora, više od investicije

Kralja Nikole 27/7
81000 Podgorica, Crna Gora
+382 20 22 00 30
mia@mia.gov.me
www.mia.gov.me

- I.5 Pokrenuti strategiju promocije investicija Crne Gore i obuhvatiti najmanje tri ključna sektora kako bi se unaprijedile postojeće investicione mogućnosti i privukli novi zainteresovani investitori.

II. POGRAM IZVRSNOSTI KOMPANIJA

Ciljevi

- II.1 Povećati transparentnost i sposobnost crnogorskih kompanija kako bi se povećale mogućnosti za partnerstva sa drugim firmama na konkurentnim i inovativnim proizvodima i uslugama.
- II.2 Ojačati mrežu saradnje između kompanija unutar sektora, ojačati zajedničko znanje o inovacionim prilikama i povećati broj zajedničkih inovacionih inicijativa.
- II.3 Podići nivoe sposobnosti firmi da upravljaju poslovanjem i prilagode poslovne modele kako bi ostale konkurentne, dok razvijaju partnerstva sa stranim investitorima.

Očekivani rezultati

- II.1 Proširenje postojeće baza podataka kompanija radi prepoznavanja lokalnih i stranih firmi koje nude inovativne proizvode i usluge.
II.2 Formiranje Collaborative Innovation Clubs (CIC) za tri sektora u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije
- II.3 Osnivanje Akademije za unaprijeđenje vještina lokalnih kompanija kako bi bili konkurentni i to kroz razvoj inovacija poslovnih modela i proizvoda, savladavanje osnovnih poslovnih vještina, unapređenje sektorskih ekspertiza i umrežavanje sa drugim privrednicima.

Aktivnosti

- II.1
 - II.1.1 Proširiti postojeću bazu podataka kompanija dodavanjem novih ciljeva, uključujući širi spektar lokalnih i stranih firmi koje mogu doprinijeti investicijama u Crnoj Gori.
 - II.1.2 Obuka i trening za zaposlene u Agenciji za investicije Crne Gore (MIA) za korišćenje baze podataka 2.0.
- II.2 Osmisliti i realizovati CIC događaje za tri sektora. Aktivnosti uključuju identifikaciju kompanija, motivisanje kompanija za pristupanje CIC-u, pozivanje na članstvo, obezbjeđivanje učešća, upravljanje agendom i realizacijom CIC-a, uključujući pozivanje ključnih govornika po potrebi.
- II.3 Razviti Akademiju sa treninzima za jačanje vještina lokalnih kompanija kako bi bile konkurentne kroz inovacije poslovnih modela i proizvoda, savladavanje

Agencija
za investicije
Crne Gore

Crna Gora, više od investicije

Kralja Nikole 27/7
81000 Podgorica, Crna Gora
+382 20 22 00 30
mia@mia.gov.me
www.mia.gov.me

osnovnih poslovnih vještina, unapređenje sektorskog znanja i umrežavanje sa privednicima.

III Program Vladinog Akceleratora (Reforme politika)

Ciljevi

- Sprovođenje reformi koje doprinose stvaranju atraktivnijeg investicionog okruženja u prioritetnim sektorima identifikovanim za investitore u inovativne proizvode i usluge.

Očekivani rezultati

- III.1 Sprovedene prioritetne reforme investicionog okruženja koje će privući investicije u oblasti inovativnih proizvoda i rješenja, adresirajući ključne izazove za tri sektora korišćenjem Akcelerator metodologije.

Aktivnosti

III.1 Primijeniti Policy Accelerator Methodology kako bi se riješila najmanje jedna ključna reforma investicionog okruženja u svakom sektoru.

Agencija
za investicije
Crne Gore

Crna Gora, više od investicije

Kralja Nikole 27/7
81000 Podgorica, Crna Gora
+382 20 22 00 30
mia@mia.gov.me
www.mia.gov.me

PLAN UPOTREBE SREDSTAVA IZ NACIONALNOG DOPRINOSA ZA AIM PROJEKAT

Projekat Accelerating Investment in Montenegro (AIM) predstavlja ključnu inicijativu koju sprovodi Agencija za investicije Crne Gore uz podršku Evropske unije, u cilju privlačenja stranih direktnih investicija, unapređenja poslovnog ambijenta i jačanja konkurentnosti domaće privrede. AIM je dio Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III), a aktivnosti projekta su usklađene sa Reformskom agendom 2024–2027.

Ukupna vrijednost projekta je 1.990.000 EUR, od čega je 1.000.000 EUR, odnosno 50,25 % obezbijeđeno iz sredstava Evropske unije. U skladu sa principom sufinansiranja, nacionalni doprinos projektu u iznosu od 990.000 EUR biće obezbijeđen kroz Fond za inovacije Crne Gore. Ova sredstva biće strateški usmjerena ka razvoju inovativnih digitalnih alata, jačanju saradnje između domaćih firmi i stranih investitora, promociji Crne Gore kao investicione destinacije, sprovođenju regulatornih reformi i izgradnji institucionalnih kapaciteta.

Plan upotrebe sredstava nacionalnog doprinosa osmišljen je tako da komplementarno podrži realizaciju ciljeva AIM projekta, fokusirajući se na inovacije kao ključni instrument za ubrzanje ekonomskog rasta i evropskih integracija Crne Gore.

Ovaj plan je izrađen u skladu sa Zakonom o inovacionoj djelatnosti („Službeni list CG“, br. 82/20, čl. 2), koji inovacionu djelatnost definiše kao skup aktivnosti države, lokalne samouprave, privrednog sektora, naučne i akademske zajednice, civilnog sektora i građana usmjerenih na modernizaciju privrede, razvoj i primjenu inovacija u proizvodima i procesima, upotrebu inovativnih tehnologija i novih poslovnih modela, te razvoj neophodnih kapaciteta i infrastrukture. Shodno tome, nacionalni doprinos u okviru AIM projekta usmjeren je upravo na takve aktivnosti – od razvoja digitalnih platformi i alata, preko programa transfera tehnologije i saradnje između MSP i stranih investitora kroz inovativna rješenja, do sprovođenja reformskih mjera koje uklanjaju barijere za inovacije u poslovnom okruženju. Na taj način, ključne projektne aktivnosti direktno omogućavaju razvoj inovacione djelatnosti u Crnoj Gori.

Projekat AIM će omogućiti dalji razvoj inovacione djelatnosti u Crnoj Gori, kao i dalji razvoj Fonda za inovacije Crne Gore, uspostavljanjem partnerstava zasnovanih na primjeni inovacija i transferu tehnologija. Istovremeno, kreiraće se inovacioni habovi u kojima zajednički djeluju predstavnici privrede, akademske zajednice i državne uprave. Ovakvi modeli saradnje imaju za cilj uklanjanje poslovnih barijera i ubrzani privredni razvoj zasnovan na izvrsnosti i inovacijama.

Ukupan iznos nacionalnog doprinosa: € 990.000

Izvor finansiranja: Fond za inovacije Crne Gore

**Agencija
za investicije
Crne Gore**
Crna Gora, više od investicije

Kralja Nikole 27/7
81000 Podgorica, Crna Gora
+382 20 22 00 30
mia@mia.gov.me
www.mia.gov.me

Vrijednost Ugovora o pružanju tehničke podrške za realizaciju projekta Accelerating Investment in Montenegro (AIM) iznosi 1.800.000 € i biće finansiran iz dva izvora (EU grant + Fond).

U nastavku tabela sa pregledom svih aktivnosti predviđenih Ugovorom.

Br.	Očekivani rezultati	Iznos u EUR
I.1	Izrada strategije promocije investicija u Crnoj Gori u saradnji sa Agencijom za investicije Crne Gore (MIA)	82000
I.2	Razvoj aplikacije za promociju investicija	94000
I.3	Ciljani investicioni „pitch“-evi kroz tri prioritetna sektora	360000
I.4	Organizacija prve investicione konferencije	150000
I.5	Organizacija druge investicione konferencije	150000
II.1	Baza podataka crnogorskih kompanija	40000
II.2	Pokretanje Klubova za kolaborativne inovacije (CIC) za tri sektora	
	CIC za tri sektora	150000
	Ekstenzija zajedničke platforme	74000
II.3	Akademija obuka za biznise koji pokrivaju ciljane sektore	220000
III.3	Akceleratorska metodologija u svrhu unapređenja investicione klime	480000
	Ukupno	1800000

U nastavku su predstavljene aktivnosti koje se direkto odnose na unapređenje i implementaciju inovacija sa ciljem jačanja konkurentnosti, podsticanja kreativnih rješenja i podršku održivom razvoju.

1. Inovacione platforme i digitalne baze

Cilj: Povećanje transparentnosti, vidljivosti i atraktivnosti domaćih kompanija kroz inovativne digitalne alate.

Aktivnosti:

- Razvoj i održavanje napredne Company Database, koja uključuje profile kompanija, proizvodne kapacitete, izvozne potencijale i ESG indikatore.
- Kreiranje centralne matchmaking platforme koja povezuje domaće firme i strane investitore kroz dinamične pretraživače, tematske mape i integraciju s društvenim mrežama.
- Digitalni alat za „self-assessment“ spremnosti za partnerstva (Investment Readiness Toolkit).

Očekivani rezultati:

- Više od 200 ažuriranih i validiranih profila firmi.
- Minimum 50 generisanih potencijala za saradnju sa FDI partnerima.
- Najmanje 5 iniciranih sektorskih B2B inicijativa.

Agencija
za investicije
Crne Gore
Crna Gora, više od investicije

Kralja Nikole 27/7
81000 Podgorica, Crna Gora
+382 20 22 00 30
mia@mia.gov.me
www.mia.gov.me

2. Programi za inovacije i saradnju MSP–FDI

Cilj: Podrška domaćim preduzećima u pripremi za saradnju sa stranim investitorima kroz inovacije, transfer tehnologije i transformaciju poslovnog modela.

Aktivnosti:

- Formiranje sektorskih Collaborative Innovation Clubs (CIC) u prioritetnim granama (npr. zelena energija, zdravlje i turizam, pametna logistika), kao inovacionih habova koji povezuju predstavnike privrede, akademske zajednice i državne uprave radi razvoja inovativnih rješenja.
- Javne konkurse za mala i srednja preduzeća koja razvijaju inovativna rješenja uz mentorstvo i tehničku pomoć. Posebna podrška predviđena je za grant korisnike Fonda za inovacije, kroz kreiranje profila na platformi, mentorstvo za pristup finansiranju i izradu komercijalnih planova.

Očekivani rezultati:

- Pokretanje najmanje 3 sektorska inovaciona kluba.
- Više od 20 firmi uključenih u razvoj zajedničkih inovativnih inicijativa.
- Ostvareno najmanje 10 formalnih povezivanja sa investitorima.

3. AIM Investicioni Forum i promocija

Cilj: Jačanje međunarodne promocije Crne Gore kao atraktivne investicione destinacije, uz direktno povezivanje investitora i domaćih aktera.

Aktivnosti:

- Organizacija regionalnog AIM Investicione konferencije u oktobru 2025, u partnerstvu sa Delegacijom EU. U okviru konferencije biće organizovan i Demo Day posvećen startupovima i inovativnim MSP, sa prezentacijama proizvoda i povezivanjem sa investitorima.
- Realizacija digitalne promocije kroz kampanje, studije slučaja, video materijale i targetirane online prezentacije za inostrane investitore.

Očekivani rezultati:

- Prisustvo preko 100 učesnika iz zemlje i inostranstva.
- Najmanje 10 ciljanih sastanaka između investitora i domaćih firmi.
- Tri nova investiciona interesa razvijena tokom foruma.

4. Reformska komponenta i regulatorne inovacije

Cilj: Unapređenje investicione klime kroz dijalog sa privredom, regulatorne pilot projekte i sistemsku primjenu Accelerator metodologije, sa fokusom na uklanjanje barijera za investicije i inovacije.

Aktivnosti:

- Formiranje sektorskih reformskih radnih grupa sa zadatkom prepoznavanja

Agencija
za investicije
Crne Gore

Crna Gora, više od investicije

Kralja Nikole 27/7
81000 Podgorica, Crna Gora
+382 20 22 00 30
mia@mia.gov.me
www.mia.gov.me

barijera i izrade preporuka za rješenja.

- Primjena „Policy Accelerator“ metodologije za jednu prioritetnu reformu u sektoru energetike ili logistike.

Kreiranje digitalnog instrumenta „Investment Climate Reform Tracker“ sa indikatorima napretka.

Takođe, pripremiće se preporuke za uspostavljanje mreže biznis anđela i razvoj instrumenata rizičnog kapitala u Crnoj Gori.

Očekivani rezultati:

- Tri sektorski definisane barijere za investitore identifikovane i analizirane.
- Jedna reformska mjera.
- Sistem za praćenje investicione klime razvijen i predat na upravljanje Vladi/MIA, s posebnim akcentom na investicije u inovacije, istraživanje i razvoj.

5. Upravljanje, sprovođenje, monitoring i evaluacija

Cilj: Efikasna implementacija projekta, jačanje kapaciteta MIA i održivost rezultata kroz institucionalizaciju alata.

Aktivnosti:

- Angažovanje eksperata za projektno upravljanje, finansije i tehničku pomoć.
- Organizacija trening programa za službenike MIA, posebno u vezi sa investicionom promocijom i inovacijama.
- Uključivanje predstavnika Fonda za inovacije Crne Gore u strukture upravljanja projektom (radna grupa za implementaciju i nadzorni odbor za praćenje rezultata), radi obezbjeđivanja efikasnog korišćenja sredstava, transparentnosti i održivog prenosa projektnih rezultata u inovacioni ekosistem Crne Gore.
- Sprovođenje interne i eksterne evaluacije radi praćenja napretka u ostvarivanju definisanih indikatora, kao i procjene doprinosa projektnih aktivnosti inovacionom ekosistemu, uz redovno izvještavanje prema EU i nacionalnim institucijama.

Očekivani rezultati:

- Više od 15 obučanih članova tima u okviru Agencije za investicije.
- Minimum jedan eksterni evaluacioni izvještaj.
- Alati razvijeni u okviru projekta integrisani u radne procese MIA.

TABELARNI PRIKAZ: INDIKATORI I VREMENSKI OKVIR

Komponenta	Indikator	Polazno stanje	Ciljna vrijednost	Vremenski okvir
1. Digitalne baze i platforme	Broj firmi u bazi	0	200+	Q3 2025 – Q2 2026
1. Digitalne baze i platforme	Broj potencijala za partnerstva	0	50+	Q4 2025 – Q2 2026
2. MSP–FDI programi	Broj uključenih firmi	0	20+	Q3 2025 – Q2 2026
2. MSP–FDI programi	Broj zajedničkih projekata sa FDI	0	10+	Q4 2025 – Q2 2026
3. AIM Forum i promocija	Broj učesnika na forumu	0	100+	Q4 2025
3. AIM Forum i promocija	Broj održanih sastanaka 1-na-1	0	10+	Q4 2025
4. Reformska komponenta	Identifikovane regulatorne barijere	0	3	Q4 2025 – Q1 2026
4. Reformska komponenta	Usvojene reformske mjere	0	1+	Q2 2026
5. Upravljanje i monitoring	Obučeni članovi tima	0	15+	Q3 2025 – Q2 2026
5. Upravljanje i monitoring	Završna evaluacija sprovedena	Ne	Da	Q2 2026
2. MSP–FDI programi	Grant projekti Fonda sa ciljnom podrškom	0	10+	Q3 2025 – Q2 2026
3. AIM Forum i promocija	Demo Day održan / broj prezentacija	Ne / 0	Da / 10+	Q4 2025
4. Reformska komponenta	Preporuke za mrežu biznis anđela	Ne	Da	Q2 2026
5. Upravljanje i M&E	Eksterna evaluacija sprovedena	Ne	Da	Q2 2026

PRAVNI OKVIR I INSTITUCIONALNA OPRAVDANOST

Plan upotrebe sredstava nacionalnog doprinosa u AIM projektu zasniva se na Zakonu o inovacionoj djelatnosti („Službeni list CG“, br. 82/20).

Članom 11 stav 2 Zakona određeno je da se inovaciona djelatnost realizuje i kroz posebne programe i projekte pravnih i fizičkih lica u Crnoj Gori. Članom 22 propisano je da pravna lica mogu biti subjekti inovacione djelatnosti ako razvijaju, stavljaju na tržište ili u upotrebu inovacije nastale kao rezultat sopstvenih inovativnih aktivnosti ili inovativnih aktivnosti drugih subjekata. Član 24 dodatno precizira da institucije, odnosno pravna lica, mogu biti subjekti i nosioci inovacione djelatnosti, iako nijesu subjekti inovacione infrastrukture.

Član 10 Zakona definiše inovaciju kao novi ili poboljšani proizvod ili proces, ili kombinaciju proizvoda i procesa, koji se značajno

razlikuje od postojećih i stavlja se na raspolaganje korisnicima ili u upotrebu. Na ovaj način AIM projekat, kroz razvoj digitalnih alata, inovaciono-investicionih habova i novih mehanizama saradnje, omogućava da Agencija za investicije ispuni zakonske uslove za subjekt inovacione djelatnosti.

Članovi 35 i 39 Zakona omogućavaju Fondu za inovacije da koristi dozvoljene izvore finansiranja (nacionalne, međunarodne, donacije, sponzorstva i dr.) za finansiranje subjekata inovacione djelatnosti, što uključuje i Agenciju za investicije Crne Gore. Ovim se potvrđuje da nacionalni doprinos obezbijeđen za AIM projekat, usmjeren kroz Fond za inovacije, jeste u skladu sa zakonom i principima fiskalne odgovornosti.

KORIST ZA FOND ZA INOVACIJE I GRANT KORISNIKE

Benefit za Fond i njegovu zajednicu nije samo finansijski, već programski, sistemski i razvojni i usmjeren na inovacionu politiku Crne Gore i razvoj inovacione djelatnosti.

Kroz AIM projekat ostvaruju se direktne koristi:

- promocija grant projekata Fonda kroz međunarodne događaje i Demo Day;
- Uspostavljenje institucionalizovane systemske podrške za povezivanje grantovaca Fonda sa investitorima
- razvoj digitalnih platformi koje omogućavaju lakši pristup finansiranju;
- stvaranje osnove za mrežu biznis anđela i razvoj instrumenata rizičnog kapitala;
- jačanje inovaciono-investicionih habova komplementarnih postojećim programima Fonda.

**Agencija
za investicije
Crne Gore**

Crna Gora, više od investicije

**Fond
za inovacije
Crne Gore**

UGOVOR O SARADNJI

Zaključen dana __.__.2025. godine između:

1. Agencije za investicije Crne Gore, Kralja Nikole 27, Podgorica, koju zastupa Mirjana Kojić, v.d. direktorice (u daljem tekstu: „Agencija“)

i

2. Fonda za inovacije Crne Gore, Bulevar Mihaila Lalića bb, Podgorica, koji zastupa dr Bojana Femić Radosavović, izvršna direktorica. (u daljem tekstu: „Fond“),

Agencija za investicije Crne Gore i Fond za inovacije Crne Gore u daljem tekstu zajedno: Ugovorne strane.

Ugovorne strane saglasno konstatuju:

- da Agencija, uz podršku Evropske unije, sprovodi projekat Accelerating Investment in Montenegro (u daljem tekstu: „AIM projekat“) koji predstavlja ključnu inicijativu u cilju privlačenja stranih direktnih investicija, unapređenja poslovnog ambijenta i jačanja konkurentnosti domaće privrede;
- da ukupna vrijednost AIM projekta iznosi 1.990.000,00 EUR, od čega je 1.000.000,00 EUR, odnosno 50,25 % obezbijeđeno iz sredstava Evropske unije, a preostali dio u iznosu od 990.000,00 EUR predstavlja nacionalni doprinos AIM Projektu;
- da je AIM dio Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III);
- da su aktivnosti AIM projekta usklađene sa Reformskom agendom 2024–2027.g.;
- da je između Evropske komisije koju predstavlja Delegacija EU u Crnoj Gori i Agencije, potpisan Ugovor o dodjeli grantu br. IPA III-ENEST/2025/484-062 za sprovođenje ovog projekta 11. jula 2025. g. na period od 24 mjeseca (30. april 2025 – 30. april 2027. godine).

Član 1

Predmet ugovora

Ovim ugovorom uređuju se način, dinamika i uslovi korišćenja sredstava nacionalnog doprinosa u iznosu od 990.000,00 EUR koja Fond obezbjeđuje za sprovođenje AIM projekta u skladu sa „Planom upotrebe sredstava iz nacionalnog doprinosa (u daljem tekstu: „Plan“), koji je prilog ovog ugovora.

Član 2

Obaveze Fonda

Fond se obavezuje da:

1. Obezbijedi sredstva u skladu sa Planom.
2. Prenese sredstva Agenciji po definisanoj dinamici, u skladu sa Planom.
3. Učestvuje u radu savjetodavnog odbora za praćenje rezultata projekta.

Član 3

Obaveze Agencije

Agencija se obavezuje da:

1. Realizuje projektne aktivnosti u skladu sa Planom.
2. Vodi posebnu finansijsku evidenciju o utrošku sredstava.
3. Podnosi narativne i finansijske izvještaje Fondu i Savjetu za inovacije i pametnu specijalizaciju, i to: izvještaj o napretku nakon 12 mjeseci sprovođenja projekta i finalni izvještaj nakon završetka realizacije projekta, a u skladu sa dinamikom koja je utvrđena ugovorom o dodjeli grantu br. IPA III-ENEST/2025/484-062.
4. Omogući Fondu pristup svim informacijama i dokumentaciji u vezi sa projektom.
5. Obavještava Fond o svim eventualnim izmjenama Plana, te o svim bitnim izmjenama AIM projekta, kao što su aneksi ugovora, suspenzija i raskid ugovora.

Član 4

Monitoring i evaluacija

Realizacija ugovora je predmet interne i eksterne evaluacije.

Fond i Agencija zajednički imenuju evaluatora ili eksternu instituciju.

Evaluacioni izvještaji čine sastavni dio završne dokumentacije AIM projekta.

Član 5

Dinamika finansiranja

Isplata ukupne vrijednosti sredstava će se vršiti sukcesivno, u tri tranše:

- avansno plaćanje u iznosu od 40 % ukupne vrijednosti sredstava, odnosno 396.000 EUR, u roku od 30 dana po potpisivanju ugovora;
- među-plaćanje nakon 12 mjeseci sprovođenja AIM projekta, u skladu sa dostignutim stepenom realizacije projektnih rezultata, a u maksimalnom iznosu do 90 % ukupne vrijednosti sredstava, odnosno najviše 495.000 EUR;
- finalno plaćanje u minimalnom iznosu od 10 % ukupne vrijednosti sredstava, odnosno najmanje 99.000 EUR, u roku od 60 dana po usvajanju finalnog izvještaja o sprovođenju projekta.

**Agencija
za investicije
Crne Gore**

Crna Gora, više od investicije

**Fond
za inovacije
Crne Gore**

na poseban račun u Centralnoj banci, koji je Ministarstvo finansija za potrebe AIM projekta otvorilo u ime Agencije.

Član 6

Povraćaj sredstava

Ukoliko Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju ili drugi predstavnik ovlaštene kontrole i/ili revizije AIM projekta utvrdi da su sredstva korišćena nenamjenski, odnosno u suprotnosti sa ciljevima AIM projekta i usvojenog Plana, Agencija se obavezuje da bez odlaganja izvrši povraćaj nenamjenski utrošenih sredstava Fondu.

Član 7

Trajanje ugovora

Ugovor stupa na snagu danom potpisivanja i važi do usvajanja finalnog izvještaja o sprovođenju AIM projekta.

Član 8

Rješavanje sporova

Eventualni sporovi koji mogu nastati iz ovog ugovora rješavaće se sporazumno, a ukoliko to nije moguće, pred nadležnim sudom u Podgorici.

Član 9

Završne odredbe

Ugovor se sačinjava u četiri (4) istovjetna primjerka, po dva za svaku ugovornu stranu.

Ugovorne strane potvrđuju da su ugovor pročitale, razumjele i saglasne sa njegovim sadržajem.

Za Agenciju

Mirjana Kojić, v.d. direktorice_____

Za Fond

dr Bojana Femić Radosavović, izvršna direktorica_____